

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Impertinenten napad.

Šusteršič kar ne more preboleti grozne blamaže, ki jo je nakopal v prvi vrsti sebi, v drugi vrsti pa tudi celi svoji stranki. Ljuto se zaletava zdaj v tega, zdaj v onega, ki se ni hotel pokoriti njegovemu diktatu, ki je narodovo korist postavil nad osebno strankarsko korist dr. Šusteršiča in ves besen kliče po maščevanju. Najprej je opsoval hrvatske poslance, zlasti Spinčiča, v soboto pa se je lotil Robiča in Ploja na način, ki mora napadenima poslancema pridobiti simpatije tudi tistih rodoljubov, ki jih doslej niso poznali, Šusteršiča samega pa omrziti tudi pri onih, ki so doslej imeli še kolikaj vere vanj, zakaj napadi na Robiča in Ploja so samo sramotni in nizkotni, da celo odločni pristaši klerikalne stranke v Ljubljani ne prikrivajo, da se jim ti napadi gnusijo.

Ploju očita Šusteršič, da je izdal katoliški program, in da je prevaril svoje volilce, ker je pristopil hrvatsko-slovenskemu klubu, in očita mu, da je to storil zategadelj, ker je postal klubov podnačelnik. Da Ploj ni izdal programa, na kateri je bil izvoljen in da tudi ni prevaril svojih volilcev, kaže dejstvo, da stoji hrvatsko-slovenski klub na krščanski podlagi, torej na tistem verskem programu, na kateri je bil voljen dr. Ploj, ravno tako kakor Robič. Podnačelnik pa ni mogel prej postati, dokler ni pristopil klubu in bil je voljen šele potem, ko so napredni poslanci izjavili, da nečejo biti v klubovem predsedstvu zastopani, ker jim je za stvar, ne pa za osebe!

A kaj naj rečemo šele o sramotnih napadih Šusteršičevih na Robiča? Ti napadi so sramotni, so podli, so naravnost lopovski. Robiču se kakor Ploju očita, da se je izneveril programu, na katerem je bil voljen. Da je to podtikanje, smo že zgoraj omenili. Robič je ostal zvest sam sebi, zvest načelstvu, ki jih je doslej dolgo vrsto let ustrajno in uspešno zastopal, in

ko bi hrvatsko-slovenski klub ne bi sprejel programatične podlage, ki se strinja z njegovimi načeli, bi mu Robič gotovo ne bil pristopil.

Lumparija pa je, ki kriči do neba, ako se drzne človek Šusteršičega kalibra očitati Robiču, ki je mej vsemi štajarskimi poslanci največ dosegel za svoj narod in za svoje volilce, da je sebičen, da je skrbel zase, ko je na prošnjo vseh slovenskih deželnih poslancev štajarskih prevzel dež. odborništvo, in ko je končno prišel kot profesor v višji razred, kar mu je šlo po veljavnih uredbah tako kakor gre vsakemu drugemu profesorju. To natolcevanje je infamija, in drugoga nič ter le razodeva moralni nivo Šusteršičeve klike, sicer pa ne doseže niti Robičevega zaničevanja.

Na smeh pa sili Šusteršičev poziv, naj Robič in Ploj odloži mandate. Kaj sta bila voljena kot kandidata „Slovenčev“ stranke? Vodstvo štajarskih Slovencev je kandidiralo Robiča in Ploja, ne da bi bilo vprašalo „Slovenčev“ klik o za mnenje, in prav tako so jima volici poverili mandate, ne da bi se ozirali na želje ljubljanskih „Slovenčevcev“. Vrh tega pa imata Robič in Ploj dokaze v rokah, da se vodstvo štajarskih Slovencev popolnoma strinja z njiju postopanjem, in zato lahko „Slovenčev“ poziv spreiziranjem vržeta v koš!

25letnica tržaškega dnevnika „Edinost“.

Včeraj je bil za slovensko politično društvo „Edinost“, za tržaške in okoličanske rodoljube, za ustanovnike, urednike in sodruidnike dnevnika „Edinost“ dan ponosa, samozadovoljstva in časti. Minilo je 25 let, odkar je bil z idealno požrtvovalnostjo ustvarjen list, ki si je pridobil do danes za narodno probujo, za politično omiko in prosvetljenost Primorcev že velikanskih, neizbrisnih in neminljivih zaslug. List „Edi-

nost“ je bil 25 let tisti nevsahni vrelec, ki je poijl slovensko Primorje zjoživljajočo ljubeznijo do domače zemlje in domače bese, ki je vlival primorskemu ljudstvu neumorno vstrajnost in junaško značajnost. Da se ni potopilo slovensko Primorje v silnem besnostrastnem navalivanju Italijanov v tujstvo, da Trst vzlic vsemu ni italijanska absolutna posest, nego da živi v njem slovenska misel krepko in se širi slovenska samozavest vedno zmogovitejša, to je v prvi vrsti zasluga lista „Edinost“. Sijajni uspehi tržaških Slovencev pri letošnjih državnoborskih volitvah so navdali ves slovenski narod z najglobljim spoštovanjem in z največjim veseljem, Italijanom pa so vzbudili respekt pred slovensko zavednostjo in discipliniranostjo.

Zasluga „Edinosti“ ne more tajiti niti njen najhujši nasprotnik, vsi njeni prijatelji pa so složni v želji, da bi mogla praznovati tudi svojo 50letnico z isto ponosno samozavestjo, da je vršila svojo dolžnost vsekdar značajno in pošteno, v čast in korist slovenske in slovanske vzajemnosti!

Na jubilejnem banketu „Edinosti“, ki se je vršil včeraj v Trstu, se je zbrala velika in veleodlična družba. Prišli so vsi voditelji tržaških in okoličanskih Slovencev, več poslancev, zastopnikov slovenskega časopisa, najuglednejši prvoboritelji iz Primorja in iz Ljubljane župan Iv. Hribar.

Kot predsednik političnega društva je g. prof. Mandić iskreno pozdravil vse odlične goste ter se hvaležno spominjal zaslug ustanoviteljev in voditeljev lista „Edinost“, Dolinarja, Cegnarja, Jereba, ki so že v gomili, Dolenca, Gorjupa, Trobca, Nabrgoja, Maksa Cotiča in dr. Gregorina.

G. Trobec, čegar hiša je dajala „Edinosti“ prvo streho, se je spominjal malih začetkov pri listu ter izrazil svojo zahvalo vsem činiteljem, ki so dvignili list na sedanjo višino.

G. dr. Rybač (burno pozdravljen) je dejal, da so zavzemali do nedavna tržaški Slovenci neko posebno pozicijo med drugimi Slovenci. Smatralo se jih je le za „intere-

santno ljudstvo“ in imelo čudne nazore o važnosti tržaške postojanke. Trst je bil mnogim Slovincem čisto laško mesto, o okolici pa se je vedelo le toliko, da pošilja vsakih šest let viteza Nabrgoja v drž. zbor. Sedaj se je pa to izpremenilo. Slovence se smatra opravičeno danes za čuvarje carstva in slovenskega naroda. Prej neopaženi in prezirani Slovenci, za katere se je brigala javnost manj kot za Abruce, so začeli imponirati celó Italijanom, ki se jih začeno celo bati. Sijajni vspehi Slovencev pri zadnjih volitvah so povzročili, da so začeli Italijani misliti na neko „lego de la paura“. Ta ugled je priborila v prvi „Edinost“, zato ji moramo biti hvaležni. Končno je napil govornik vsem pospeševalcem in prijateljem lista; med najodličnejšimi je ljubljanski župan g. Iv. Hribar ki se je spominjal tržaških Slovencev v veselju in žalosti, in katerega ljubijo ter časte kot vzornega rodoljuba, kateri je mislil in delal vedno in povsod za slovensko celokupnost in slovansko vzajemnost. (Gostje so priredili nato g. županu Hribarju, veliko, prirčno ovacijo).

Gosp. župan Hribar (pozdravljen z brezkončnim ploskanjem in klicanjem) je dejal, da je prišel na slavo „Edinosti“ kot prijatelj, kot časnikar in kot župan slovenskega središča, prestolice Ljubljane. Kot 18letni mladenič je prišel prvič v Trst ter sklenil ondi prijateljstvo s prvimi, danes že umrli in še živečimi rodoljubi. To prijateljstvo ne bo umrlo v njegovem srcu do smrti. Prišel pa je tudi kot časnikar. Časnikarski stan je dandanes najvažnejši, saj ima usodo narodov nekako v svojih rokah. Takrat, ko je govornik stopil v vrsto časnikarjev, se ni bilo tako. „Jadranska Zarja“, Jurij s pušo in „Primorac“ so bili listi, ki so imeli govornika prvi kot sodruidnika dotlej, da ga je pridobil blagopokojni Jurčič za „Slovenski Narod“. Stanovska vez družiti torej govornika z listom „Edinost“, zato ga pa pozdravlja ob njegovem jubileju toliko iskrenejše. Pozdravlja pa „Edinost“ tudi kot župan tiste sloven-

LISTEK.

Pesnik Prešern — pred Ilesičevo sodbo.

Na spominskem večeru, katerega je priredilo slovensko dijaško društvo na Dunaju dne 3. decembra m. l., je slavnostni govornik med drugim dopitno pripomnil, češ: ako bi bil tedaj, ko je Prešernova duša vzplavala nad zvezde pred sodni stol, Mahnič za državnega pravnika, bi se bila Prešernu preklicano slaba godila, čeprav je bil sam advokat! No, Prešeren Mahničevi sodbi ni utekel in srečno jo je preстал. A tudi ob svojem jubileju ni užival imunetete, kakršne je deležen najslabši avstrijski poslanec, tem več prav v tem slovesnem trenutku ga je pozval pred svoj tribunal slovenski Ilesič. Toda šala na stran!

Prof. Ilesič je o stoletnici Prešernovega rojstva napisal brošuro „Prešeren in Slovanstvo“, v koje uvodu je razprto tiškano: „Prešeren je Slovincu odvezal vezi jezika; z njim so naše pokrajine ... ustanovile temelj svojemu leposlovju ... Vsled njegovega pasivnega odpora zoper ilirizem se je zamudila srečna prilika zedinjenja s Hrvati, in se je pozneje planinsko slovanstvo moralo postaviti kot jednota (narod) poleg drugih slovanskih narodov. To — nič več

in nič manj — pomeni Prešeren v zgodovinskem razvoju slovenstva“.

Ko bi bil ta zadnji del Prešernu v spomin napisal kak politik, ki je drgetal za svoj mandatek, ker so se za njim podili radikalnejši kandidati ter nad njim vihteli svoj bič, bi se temu nikdo ne čudil, da pa je prišel do takega spoznanja prof. Ilesič, to je vsekakor zanimivejše. Ilesič se trudi tekom razprave, da bi naštel Prešernu čim več grehov ter korenito izpodbil epiteta „proroka pevca“, „rešitelja naroda, za kojega se je žrtvoval“, „narodnega probuditelja“; itd., katera je v svetem in pravičnem navdušenju in občudovanju našemu pesniku nadel Stritar.

Rad bi vedel, ali je Ilesič res prepričan, da je jedino ali recimo v prvi vrsti kriv ubogi Prešeren, da Ilesič ni rojen Hrvat. Jaz tega ne verujem. Zares lepa in idealna je bila ideja ilirizma, a vse je bilo le teorija in ostala je teorija! Zakaj če bi se bila ta ideja sploh dala oživotvoriti, bi se bilo to zgodilo klub — Prešernu. Saj priznava Ilesič, da je bil Prešernov odpor le pasiven, negativen odpor neudeležbe, abstinence, to se pravi, Prešeren bi bil kriv samo, ker se ni bojeval za ilirizem, kljuboval pa mu ni, kakor je sam pisal Vrazu: „Ich bin von der Unausführbarkeit dieser Idee subjectiv überzeugt, habe doch bis nun (l. 1838.) die-

selbe auf keine Art bekämpft, auch ist mir sonst jemand in Krain bekannt, der diesem Unternehmen entgegengearbeitet hätte“. Če je pozneje izrekel kake trpke besede, krivi so bili temu Ilirci, ki so se hudovali nad njim, ker se jim ni pridružil. Torej ilirizem bi bil lahko, kar se tiče Prešerna, šel svojo pot in vendar je — usahnil. Na drugi strani pa: Ali res misli Ilesič, da bi bil ilirizem zmagonosno prodr, ako bi bil Prešeren stopil v njegovo službo? Jaz dvomim! Saj mora prof. Ilesič kakor filolog vedeti, da se narod ne da usiliti kak jezik, da se vsak jezik razvija samostojno in naravno, da je neodvisen od vsake komande, in da se prav tam, kjer bi ga filologi tako radi spravili v lepe in oglašene formule in pravila, kakor razposajeno dete umika in akače čez mejo. To vse je Ilesiču dobro znano! Pomisliti bi moral razen tega, da so nad slovenskim narodom vladale močnejše sile, da ni bil sam svoj gospod, in da bi se končnemu realizovanju ilirskega načrta bili uprli tudi viši elementi. Vpeljati v šolo nov pravopis, to je vendar vse kaj drugega, nego upeljati — nov jezik! In tretjič: Kakor sam obžalujem, da ne tvorimo Jugoslovanske jednote, vendar bi ne pričakoval od ilirizma tistih uspehov, kakor Ilesič in Perušek. Politično bi pač imeli več vpliva, a kar se naroda samega tiče bi bili uspehi jako dvomljivi. Kje bi bila na pr.

izobrazba našega kmetskega ljudstva? Tudi dvomim, da bi mogel biti jezik tista obramba, ob kateri bi se ustavil tuji naval. Zakaj pa propadajo Hrvati v Istri? Gospodarsko ojačenje in znatna neodvisnost, to sta val in zid, ob katerem se razbije tuji naskok! Toliko splošno o ilirizmu!

Največja napaka Ilesičeva je, da je sodil pesnika, umetnika Prešerna nekako z današnjega političnega stališča, in vendar bi ga bil moral, ako hoče biti lojalen, soditi po duhu Prešernove dobe! V tem pogledu pa Prešernu ne moremo očitati omejenosti in ozkosti, kakor sem trdil že v svojem članku v „Narodu“. Prešeren je ravnal v duhu svojega časa, po principih in idejah, ki so začetkom minolega stoletja prešinjale vso Evropo. Ilesičev učitelj prof. Krek piše v uvodu k „Slavische Anthologie“: „Wo die Volkssprache noch nicht in ihrer reinen Gestalt Literatursprache war, nach Durchbruch der Nationalitätsidee musste sie es werden“. In „glavni znak narodnosti pa je vendar bil jezik“, pravi Murko v svojem članku v „Zvonu“. Ali ni delal Prešeren v duhu svojega časa, če se je držal svojega jezika, ga gojil in likal, ter ga ni hotel zamenjati z jezikom, ki ni bil tedaj v prav nič boljšem položaju nego Prešernov! Prav s tem je pokazal svojo ljubezen do domačega jezika, katero mu hoče Ilesič odrekati. (Dalje prih.)

ake prestolice, katera se ima listu zahvaliti za mnogo uslug. Bili so časi, je dejal govornik, ko so neki slovenski listi odrekli Ljubljani sposobnost in vrednost, da je centrum vseh Slovencev; „Edinost“ je te nazore vedno pobijala ter se vsled zavzemala za ugled bele Ljubljane. In ideja, katero je „Edinost“ zastopala, je danes zmagovita. Kritika lista se uvaža, politični vseprijetek tekom zadnjih volitev pa bodo primorali tudi vlado, da bo končno začela resno uvaževati tržaške Slovence. „Edinost“ je vedno dosledno zastopala narodno misel in jo zanesla tudi med ženstvo, ki ima že svoje lepo glasilo. Zategadelj kliče govornik „Edinosti“ od srca: Rasti, živi in procvitaj! (Gromovito ploskanje.)

Gosp. vitez Iv. Nabrgoj se je spominjal pokojnih ali še živečih rodoljubov, ki so si kot sotrudniki lista pridobili posebni zaslug, to so: Mate Polić, Mate Živič, Dolenc, Dolinar in Drag. Martelanc, Mahorčič ter napil zastopnikom slovenskega časopisa.

Posl. Goriup je napil prezasluznemu možu, ki je „duša, srce in žep lista“, g. administratorju dru. Gregorinu.

G. Andrej Gabršček je prinesel pozdrave in čestitke narodno napredne stranke na Goriškem, ki ima bodočnost ter združuje v osebi najboljše elemente.

G. M. Cotič se je imenom uredništva „Edinosti“ zahvalil za vsa priznanja ter slovesno naglašal, da je „Edinost“ stala vedno na odločno narodnem stališču. Očitane nekega lista („Slovenca“), da je bila „Edinost“ kdaj podkupljena, je zavračal z ogorčenjem in s sveto prisego, da je ščit „Edinosti“ doslej neoskrunjen.

G. prof. Mandić je predlagal, da izreci zbrana družba posl. Robiču čestitko in svoje obžalovanje radi grdih napadov na njegovo osebo. (Ploskanje.) Odposlala se je na Dunaj takoj ta le brzojavca: Posl. Robič — Dunaj, Parlament. Ob priliki 25letnice „Edinosti“ zbrani tržaški Slovenci in njih gostje, ogorčeni vsled ostudnih napadov na Vas, pozdravljajo Vas kot vzornega rodoljuba in poslanca.

G. dr. Gregorin se je zahvalil na priznanju ter se spominjal za prosep „Edinosti“ prezasluzenih veletržcev: Fr. Kalistra, Gorupa v Reke, Trudna, Mankoča in Šabeca. Ti imajo zasluge, da ima „Edinost“ svojo tiskarno. Kot administrator je naglašal, da se list ni dal nikdar nikomur podkupiti, ker svojega prepričanja ne izpreminja niti za denar.

Gosp. dr. Rybař je napil okoličanskim Slovincem, g. Vatroslav Holz pa je imenom sotrudnikov hum. nazdravil vzor. uredniku Cotiču, ki se je zahvalil, napivši vsem sotrudnikom, zlasti g. Holz.

Končno je g. dr. Rybař prečital došle brzajavne pozdrave. Brzajavili so: „Sokol“ iz Ljubljane, — dr. K. Triller, — dr. Zuccon, — Munih, — Negode, — Pazinski Hrvatje, — „Soča“ in „Domovina“ (Drag. Hribar.)

Pred zaključkom banketa pa je došla tudi brzajavna čestitka — „Slovenca“. Nekateri gostje so jo sprejeli s smehom, nekateri so klicali: „Pereat! Doli, Šusteršič!“ — drugi pa so se — čudili...

Ned. banketom je prav lepo prepevalo slovansko pevsko društvo pod vrlim vodstvom g. Bartla.

Tako je minul jubilejni dan „Edinosti“ v najlepši slogi in v zdušni želji, da bi ostala „Edinost“ zvesta svojemu programu in vztrajna v delu za narodni in gospodarski napredek Primorcev!

V Ljubljani, 11. februarja.

Jutrišnja seja poslanske zbornice

obeta postati jako burna. Odločiti se mora vprašanje, ali sme predsedstvo, kakor je bilo v zadnjem zasedanju navada, dovoliti, da se prečitajo nenemške interpelacije. „Alldeutscher Verband“ je sklenil, da nastopi proti čitanju nenemških interpelacij z vso odločnostjo, in vsa levica bo nem. radikalcem sekundirala. „Nar. Listy“ pa poročajo, da bodo Čehi vsako sejo parlamenta onemogočili, ako se predsedstvo uda rešeni zahtevi Wolfovcev. Obstrukcija je potem takem že prav pred durmi.

Vojna v Južni Afriki.

Javno angleško mnenje se počasi nagiblje na miroljubno stran. Ni še dolgo tega, ko se Chamberlainovi politiki v Južni Afriki niti ugovarjati ni smelo in moglo, sedaj pa se oglašajo različni listi in politiki, ki uvidevajo, da je vojna z Buri za

Angleže vedno večja neureta. Zato pa se govori o važnih personalnih izpremembah, ki bodo na tak vojno uplivalo odločilno. Kaplanski upravitelj Milner, ki je s svojimi pretiranimi zahtevami v prvi vrsti provzročil vojno, se pokliče s svojega mesta. Takisto se baje odpokliče lord Kitchener ter stopi na njegovo mesto general Evelyn Wood, ki pride v Južno Afriko z mirovnimi ponudbami. Ako se zgodi to res, potem je končno vendar le angleška vlada izprevidela, da je bila njena dosejanja politika docela napačna. Govor bivšega generalnega pravdnika Ewarda Clarka, ki se je oglašil v klubu konservativcev z odločnim predlogom, naj se začno poštna in pravična mirovna pogajanja, ni ostal brez uspeha. Vodje liberalcev, Campbell-Bannermann, Harcourt in John Morley so baje istih mislij kakor Clarke. In Salisbury in Chamberlain sta imela s temi odličnimi političnimi voditelji že več konferenc, katerih prvi sad je — Milnerjev padec. Kako mislijo na Angleškem o vojni, naj povesta sledeči mesti iz listov „Daily News“ in „Westminster Gazette“. Prvoimenovani piše: Vspričo obnovljenega gibanja Burav na raznih krajih zahteva Kitchener novih čet in vojni urad mu namerava poslati 30 000 mož. Danes bi stalo v Južni Afriki več milijonov vojakov, ako bi se bila vsa taka naznanila tudi res izvršila. Večinoma pa ostanejo le na papirju. Napake vojnega vodstva naj bi vendar provzročile, da se začne o njih misliti. Izgube kažejo vso resnobo položaja. Ali se ne poišče prava politika, nego se hoče žrtvovati brez miselnosti nadalje ljudi in denar? „Westminster Gazette“ piše še odločneje: Angleška vojska v Južni Afriki je bila najmočnejša, ko je štela 267.000 mož. Od teh je okoli 60 000 mrtvih, bolnih in ranjenih ali v domovino poslanih pohabljenec. Najmanj 100 000 mož mora stražiti ceste in železnice, več tisoč vojakov je ponastanjeno v različnih mestih in trgih, ki so važne vojne postojanke, tako da ostane Kitchenerju komaj 40 000 mož, a še od teh je mnogo bolnih in nerabnih, tako da je jedva 20 000 vojakov resnično na razpolago. Buri imajo 15—25 000 mož, ki so aklimatizirani, poznajo deželo ter so vsi na razpolago za ofenzivo. Če se tudi pošlje še novih 30 000 mož, ti ne bodo mogli zamašiti lukenj, katere delajo v angleških vrstah bolezni, nezgode in burske kroglice. Angležem umrje namreč vsak dan okoli 300 mož! In vojaštvo, večinoma prostovoljci in rezervisti, je naveličano, utrujeno ter z vso upravo nezadovoljno, zlasti še, ker vojne noče biti konec. Zategadelj so Buri danes še bojevitější kot pred 6 meseci, in ta bojevitost ni neumna.

Dopisi.

Iz Žuženberškega okraja, 9. febr. (Lepi izgledi za klerikalce). Slovenec je v svoji 23. številki prinesel notico o zadevi neke tožbe iz našega okraja, da je namreč učitelj g. Jazbec bil obsojen na 20 K globe, ker je pri volilni agitaciji nepremišljeno izustil neke besede o dr. Šusteršiču, ki mu ni posebno ugala. To pa dr. Šusteršiču ni dovolj, da je bil obsojen na gori omenjeno denarno kazen, zato je se hoče ta katoliško usmiljeni voditelj kranjskih klerikalcev pritožiti naj bi se kazen zvišala. Ta hinavska katoliška ljubezen katera prihaja tudi od samega sv. duha razsvitljenega moža, nas je napotila, da se to tudi v javnosti razglasi in da pokažemo svetu kako znajo postopati ljudje na katoliški podlagi proti svojemu bližnjemu. V enakem oziru pa kako velikodušno postopa slovenska inteligenca z svojimi sovražniki. V svrhu tega navedem tukaj le tri najmlajše izgleda, kateri pričajo kako vsedrugična usmiljena srca znajo pokazati naši liberalci proti svojim najhujšim sovražnikom klerikalcem.

Prvi izgled je, ko je tožil g. dr. Tavčar „starinoslovca“ Pečnika, radi psovanja častivrednih časopisov „Slov. Naroda“ in „Rodoljuba“. Pred obravnavo zatekel se je Pečnik k g. dr. Tavčarju, spoznal se križega, padel na kolena, prosil odpuščanja in zadobil ga je. Drugi izgled: Neki odlični rodoljub tožil je nekega kaplana tisti čas v Hinjah službujočega. Dotični kaplan rogovill je na leci zoper liberalizem ter je kot kazen božjo slikal ljudstvu smrt nekega poštenega moža naprednega mišljenja.

Vsa stvar se je dan pred obravnavo z lepa poravnala. Tretji izgled pa je najoriginelnejši! Žuženberški g. dekan Miha stal je pred nekaj tedni kot zatočenec pred žuženberškim sodiščem.

Posadil ga je na zatožno klop učitelj g. Stipko Jelenec ker je pri izpraševanju ljudstvo nekako hujkal proti njemu rekoč da g. Jelenec ne trpi kršanskega nauka v šoli. Na dan obravnave taji najprej g. dekan, da ni mislil njega, marveč g. Luko Jelenca, a ko sprevidi, da s tem ne doseže nič, se konečno kakor zgrevan grešnik poda proseč gospoda učitelja odpuščanja ter obljubuje, da je pripravljen preklicati v časnikih ali na leci ali kjer koli si bodi.

Prej tako globoko žaljenemu učitelju, se takoj njegovo blago narodno srce omebča, ter je drage volje pripravljen odpustiti skesanemu starčku pod pogojem, da na leci prekliče kar je neresnice govoril in da stroške poravna. Sprava je bila končana. Je pa, mislite, li natančno vse spomnil, kar je pred sodnijo obljuboval? Kaj še! V nedeljo popoldan, ko so bili večinoma sami otroci in pa nekaj tercjak v cerkvi je nekako površno pomeljal, da skoro sam sebe ni razumel. Gospod Jelenec bi lahko tožbo ponovil in zahteval od njega, da prekliče pravilno, ali pa naj je kaznovan.

Ali velikodušno njegovo srce prekorajilo je tudi to pot mejo usmiljenosti do svojega sovražnika; še to mu je prizanesel, dočim bi g. dekan v takem slučaju gotovo vse drugače postopal.

To je lojalnost katoliških duhovnikov! Najnovejši izgled je pa že priobčil „Slov. Narod“ v št. 25, pod zaglavljem: Preklinjanje na dnevnem redu.

Iz vsega tega cenj. bralci „Slov. Naroda“ lahko razsodite, kateri Samaritani so usmiljenejši liberalni ali klerikalni?!

Iz Dol. Logatca, 9. februarja. Da se mladi naraščaj našega naroda v Logatci vedno bolj zaveda in v izobrazbi vedno bolj napreduje, pokazali so nam zadnji časi. — Naši mladi fantje iz Dol. Logatca, sosebno z Martinhriba in nekaj deklet najelo si je pred dvema mesecema sobo, v kateri so imeli v svojih prostih urah redne sestanke, se tam neumorno nekaj učili in pripravljali, ne da bi bil Logatčani li kolikaj zamogli od njih poizvedeti — kaj nameravajo — in s čim nas hočejo presenetiti. In glej! — Pride sobota in eden teh fantov raznašal je lično tiskana vabila k gledališki predstavi, katera se bode vršila drugi dan, nedeljo, ob 7. uri v gostilniških prostorih „pri Kokolovcu“. — „Hentaj-e“, rekli smo, „to pa to,“ — torej nam bodo priredili „Loksvaga snubača“ naši vrlji fantje in dekleta. — Radovednost gnala je vse k tej predstavi in ob 7. uri bila je velika gostilniška soba natlačeno polna. — Kdo bi si mislil, da bomo zagledali tu cel gledališki oder — z oljnatimi barvami na platnu mojstrsko slikanim zastorem — katerega, mimogrede povedano, je po lastnem načrtu in z lastno pridnostjo — slikal Anton Jerina, bivši učenec tukajšnje šole in izvrsten risar. Ko se dvigne zastor, bila je pred nami lična soba kmetske hiše. — Z nekako čudovito sigurnostjo in brez vsake napake izvršili so vsi svoje naloge. — V prvi vrsti moram pohvalno omeniti Janeza Jerina, kateri je vso to stvar cela dva meseca pripravljal in takorekoč kot režiser učil vse sodelavce. Kot igralec pa je najbolje ugajal občinstvu njegova brat, Anton Jerina, kateri je nastopil v ulogi vaškega župana in Marija Jerina iz Martinhriba kot mati županja. Občinstvo bilo je presenečeno in burno ploskanje kazalo je njega zadovoljnost. — Komaj pa je preteklo 14 dni, že zopet so nas 2. t. m. presenetili z novo igro. Uprizorili so Ant. Kržičev šaloigro „Zamujeni vlak“. — Ta igra nadkriljevala je v vsem oziru zopet prvo — kajti vsi so bili svoji zalogi kos, posebno pa se je odlikoval zopet v glavni ulogi Anton Jerina, kateri je predstavljal kmeta Petra iz Leščevja tako originalno, da se mu je vse čudilo. — Vidi se mu, da je za gledališke deske prav rojen — treba mu je le prave šole. — Burni Živio-klici in ploskanje bili so vrlim igralcem znaki hvalečnega jim občinstva. Naj bi naši dragi diletantje ne omahnili, temveč še z večjim veseljem so poprijeli začete delo njim v čast — a narodu pa v izomiko. — Po predstavi uprizoril se je živahen ples, pri katerem smo pa občudovali tudi vrlje in pridne gorenjelogaške tamburaše pod vod-

stvom g. Kurzmana. — Res, mnogo truda imel je s poukom, kajti taka stvar je navadno nehvaležna, a vztrajal je pri napor-nem delu in danes ne uživa samo on veselja nad svojimi učenci, temveč vsi zavedni in napredni Logatčani nad vrlimi tamburaši.

Le tako naprej, vrlji diletantje in vrlji tamburaši! To ne bode samo Vam v čast — v čast lepemu in zavednemu Logatcu in celemu skupnemu narodu. — Zavednim Logatčanom pa kličem tem potom: Podpirajte vrlje fante pri zapričetem trudapol-nem delu, a ne samo z gostimi besedami pri čaši vina — temveč tu je treba gmotne podpore. Ako stvar, katera se je s trudom in naporom pričela — zaspi — potem za-pišimo tudi napredku Logatca: „R. I. P.“

Iz Borovnice, 7. februarja. V nedeljo dne 3. t. m. predaval je tu ravnatelj c. k. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirce in se izkazal ne le izvrstnega govornika, marveč tudi kot pravega veščaka v svoji stroki. Z svojim obširnimi in jako zanimivimi, skoraj dve uri trajajočim govorom o kmetijstvu je razne poslušalce, katerih je bila obsežna šolska soba natlačeno polna, tako prese-netil, da ni bilo ves čas čuti najmanjšega suma in čuli so se izrazi, da bi tacega go-vornika radi poslušali še dve uri. Po do-končanem govoru izrekla se je gosp. pre-davatelju za njegov trud in poučljiv govor primerna zahvala, se je vpisalo takoj več no-vih udov v kmetijsko družbo in obenem tudi ukrenilo, ustanoviti v Borovnici kme-tijsko podružnico.

Z Javornika, 7. februarja. Od za-četka tekočega meseca svedčana sta na progi Ljubljana Trbiž državne železnice dva nova osebna vlaka vpeljana, katera pa nobene pošte ne sprejmeta, tako da sedaj s ponočnimi vlaki ni mogoče pisem v Ljubljano ali Trst odposlati, kar je bilo pa popred lahko mogoče, ker so se pisma za Ljubljano in Trst oddajala ponočnemu vlaku št. 1718, katera so bila na postaji „Kranjska gora“ prekartinana, tako da so bila ravno tako ko druga pisma, ki so bila z večernim vlakom odposlana predpoldan v Ljubljani raznešene. Ozirom na to, da je na progi državne železnice Ljubljana-Trbiž od postaje Žerovnica proti Trbižu in sicer, na Javorniku, na Jese-nicah, na Dovjem in v Ratečah h-Bela peč mnogo večih tovarov, katere so sedaj zadržane svoje korespondence o pravem času odposlati; bi bilo želeli da bi vlak, št. 1717 kateri po noči od Trbiža v Ljubljano vozi, na vseh postajah proge od Trbiža do Lese c pisma prejemal.

Iz Radovljice, 9. februarja. Posebno lepo zabavo priredila nam je te dni naša podružnica slov. plan. društva. Največja zahvala za to gre občespostovanemu gospodu župniku Lavtižarju, ki je predaval o svojem letošnjem potovanju po severni Španiji. S prikupljivo odkritosrčnostjo popisaval nam je vse svoje prijetljaje na potovanju, povedal, kako ga je v Barceloni zgrabila po-litija kot sumljivega špiona itd. Posebno krasno pa nam je opisal Špansko v kulturnem, zgodovinskem in zemljopisnem oziru. Mnogoštevilno navzoči člani in gostje iz vse okolice izkazali so prijaznemu možu z dolgotrajnim ploskanjem prirčno zahvalo. Predavanju sledilo je petje in proviziranega kvarteta ter izvrstno sviranje duetov obeh domačih goslarjev s spremljevanjem har-monija in orkestra, vse kompozicije izvrstnega kapelnika g. Šejnosta, ki je, mimo-grede pohvalno povedano, odklonil Radovljici na ljubo boljšo službo učitelja pri „Glasbeni Matici“ v Novem mestu. Udeleženci razšli so se z opravičeno željo, da nam podružnica naša skoro priredi enako zares lepo zabavo, od katere smo se ločili, da si se je pričela že ob 3 popoldan, še le pozno v noči.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. februarja.

— Osebnosti. Ljubljanski divi-jonar podmaršal g. Jos. Höchsmann p. l. Hochsan, je šel v pokoj, in bil tem po-vodom odlikovan z viteškim kricem Leopoldovega reda. Na njegovo mesto pride generalmajor Rudolf plem. Chavanne, doslej zapovednik 37. brigada. — Pravni prakti-kant pri dež. sodniji v Ljubljani g. Viktor Pavliček je imenovan avskultantom. — Nadučitelj v Begunjah pri Cerknici gospod Matija Arko je dobil častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje.

— Sramotna spletkar. Ker se je dr. Šusteršič njegov klub tako žalostno ponesrečil, moramo biti pripravljeni, da se mož še ne pomiri kmalu. V sobotni številki „Slovencu“ se jezi na skrajno podel način na poslanca Robiča in Ploja, šopiri se pa tudi z nujnim predlogom zaradi ljubljanskih potresnih posojil. Značilno je in poučno, kako je Šusteršičev klub to uprizoril. Še predno se je zbornica konstituirala — in to je vendar pred vsem potrebno in je čakala tega trenutka celo vlada, ki bi tudi s svojimi predlogami rada kaptivirala zbornico — še predno eksistira proračunski odsek, da, še predno je v zbornici ta nujni predlog pripravljen, že bobna z njim „Slovanski centur“ v „Slovenču“ in zahteva, da se ta predlog odkaze proračunskemu odseku, katerega še sploh ni! Namen je preoditen in ni stvari na korist. Ta predlog je podpiral neki kvodlibet poslancev. Tudi nekateri člani hrvatsko-slovenskega kluba so ga seveda v najboljši veri podpisali, mej tem se boče z njihovimi podpisi jedno zadati ljubljanskemu poslancu, ki na predlogu ni podpisan. Gospoda od „Slovanskega centruma“ naj vzame na znanje, da to hrvatsko-slovenskega kluba in osobito slovenskih njegovih poslancev ne spravi iz ravnotežja; le-tinikakor niso voljni spuščatisesklerikalnimi poslanci v dirko, ampak bodo zastopali korist svojega naroda in svojih volilcev vselej o pravem času in na primeren način. Toliko za danes.

— Protest zoper izvolitev poslanca Plantana. Vsestranski dr. Šusteršič je skrpal zoper izvolitev poslanca Plantana protest in ga dal 43 klerikalcem v Ribnici podpisati. V tem protestu se trdi, da je izvolitev poslanca Plantana zategadelj neveljavna, ker je c. kr. vlada na reklamacijo Šusteršičevih zaveznikov, kočevskih Nemcev, črtala iz imenika volilcev baje 160 davkoplačevalcev, ki spadajo sicer pod ribniško občino, a ne stanujejo v trgu, nego v bližnjih vaseh. Mi smo to zadevo še pred volitvami vsestransko pojasnili in takrat dokazali, da ti kmetje nimajo in ne morejo imeti volilne pravice v mestni skupini. Tudi vlada je bila tega mnenja in je ugodila tozadevni pritožbi, katero so vložili volilci Šusteršičevega kandidata v Kočevju, ne naša stranka. Šusteršiča čaka prav gotovo nova blamaža. Zdaj se usti, da bode Plantanovo volitev ovrgel, to pa le, da bi mogel spletkariti mej volilci, ker tako neumen vendar še ni, da bi sam upal na kak uspeh svojega protesta. Sicer pa lahko z vso zanesljivostjo rečemo, da, če bi res prišlo do novih volitev, bi novomeški dr. Boštjan še grje pogorel, kakor pri prvi volitvi.

— Deželni šolski svet kranjski. Za prihodnjo šestletno funkcijsko dobo so imenovani v dež. šolski svet gg. realčni šolski svetnik dr. Rudolf Junowicz in nadučitelj v Kranju g. Ivan Pezdič kot zastopnika učiteljstva, in učitelj šeni katehet Ant. Križič ter bogoslovni profesor dr. Josip Lesar kot zastopnika cerkve. Lesar, ki je na I. katoliškem shodu pokazal svojo barvo, e stopil na mesto prošta Klofutarja.

— Slovensko gledališče. Včeraj popoldne je gluma „Charleyeva tetka“ pritegnila kljub krasnemu vremenu izredno veliko občinstva v gledališče; posebno mladi svet je bil dobro zastopan. Igra se je igrala s precejšnjim animom, dasi ne več tako dobro kot prej. — Zvečer se je nedeljsko občinstvo nekoliko ponorčevalo pri Kotzebuevem pustnem „Vrban Debeluharju“, ki se je pa izvzemši scene z damami precej postno igral.

— Maskarada delavskega pevskega društva „Slavec“ ali „Ljubljanski korzo“ je uspela prav sijajno, in je glede množine lepih mask in skupin ter živahnosti prekosi la vse dosedanje maskarade tega društva. Obisk je bil prav mnogobrojen, in je vladalo do ranega jutra najveselejše neprisiljeno življenje in vrvenje. Obširen popis prijavimo v jutrišnji številki.

— Častno občanstvo je podelil občinski odbor v Žireh v svoji zadnji seji dne 9. t. m. g. Leopoldu Božiču, nadučitelju ravno tam in g. Ivanu Gruđnu, posestniku in gostilničarju na Jeličnem vrhu pri Idriji.

— Ljubljansko prebivalstvo. Kakor se nam poroča, imela je Ljubljana dne 31. decembra 1900, 33955 prebivalcev. Celo mesto razdeljeno je v šest okrajev, ki štejejo: prvi okraj 4352, drugi 5773, tretji 10498, četrti 8618, peti 1639 in šesti 3075. Leta 1857 je štelo civilno prebivalstvo 20747 ljudi, leta 1869 22593, leta 1880 24618, leta 1890 pa 28334. V zadnjem desetletju pomnožila se je torej Ljubljana na 5621 stanovnikov. Če prištejemo civilnemu prebivalstvu še aktivno vojaštvo, ki broji 2592 oseb, znaša skupno prebivalstvo ljubljanskega mesta 36547 oseb in se je torej pomnožilo za 6042 oseb.

— Ljubljanska dijaška in ljudska kuhinja je imela dne 7. t. m. svoj občni zbor. Udeležnike je pozdravil načelnik g. Dreise, ki je podal obširno aliko o društvenem delovanju. Hrana, ki jo daje društvo, je jako dobra, postrežba pa točna, tako da se obisk vedno množi. Zahvala za to gre gospema Josipini Kosovi in Ivani Fleischmannovi, kakor drugim damam, ki sodelujejo. Lani se je izdalo 86488 porcij jedi in 38035 kruhov. 36 revnih dijakov in nekaj vsled starosti onemoglih ljudi dobiva hrano brezplačno. V posebnih praznikih so dobivali gostje boljo hrano in pivo ali vino. Članarine je bilo 1117 kron, deželni odbor in kranjska hranilnica sta dala po 200 kron. Ljubljanska občina 100 kron, razni dobrotniki pa 290 kron in raznih živil in pijače. Vsi dohodki so znašali 13.523 K 32 vin. Stroškov je bilo istotoliko. Umrla sta dva člana, gg. Avgust Winkler in Jos. de Redange, ki sta volila društvu vsak po 100 kron. To leto se je izplačalo tudi neko drugo volilo v znesku 467 kron. V odbor so bili z aklamacijo izvoljeni gospe Josipina Kosova, predstojnica, Ivana Fleischmanova, nje namestnica, Hedvika pl. Radics, Franja Tavčarjeva in gđ. Jenny Recherjeva, odbornice. Na mesto odstopivše gospe Ivane Zupančičeve je bila voljena gđ. Ana Renerjeva. V upravni odbor so bili voljeni gg.: Avgust Dreise, načelnik, Oroslov Dolenec, podnačelnik, dr. Josip Stare, blagajnik, P. pl. Radics, tajnik, Edvard Regnard, ekonom, vitez Zitterer, J. Kavčič, Fr. Schitnik, odborniki. Na mesto odstopivšega gosp. J. Zagljiča je bil voljen župnik g. Stare. Za pregledovalce računov sta bila voljena gg. Ferd. Bradaška in And. Druškovič. Načelnik je zaključil zborovanje z ogovorom, v katerem se je toplo zahvalil vsem dobrotnikom in sodelujočim damam kakor tudi časopisju.

— Umrl je v Gradcu pri Litiji načelnik cestnega odbora litijskega g. Ivan Jeretin, star šele 54 let. Pokojnik je bil pred nekaj leti dobi za njegove zasluge za javni blagor zlati zaslužni križec. Lahka mu zemljica! — Dne 10. t. m. je umrla je na Uncu pri Rakeku posestnica Alojzija Belle. Blag jej bodi spomin!

— Od sv. Vida nad Cerknico se nam piše: V nedeljo dne 3. t. m. so imeli Vidovski klerikalčki v župnišču baje prevažno posvetovanje, kako bi namreč odpravili to „gadjó zalego“ liberalcev. Ali nas hočejo zabiti v zaboj ter nas poslati k „Calukafrom“ tja doli v Južno Afriko od koder bi se nikoli več ne povrnil? Oh, kaj takega menda vendar ne! In res, kakor smo od strani slišali, kaj takega, nekrščanskega vsejedno ne nameravajo z nami; ampak vsakemu posebej hočejo, prav „po očetovski“, preskrbeti drugo boljše mesto. — Jednega mislijo na občinske stroške (t. j. „po šup, kakor pravijo) preseliti iz teh hribov v prijetnejši kraj, Rob. Tam ga bode, po njihovem mnenju, množina klerikalcev že obvladala. Gospodu nadčitelju in gospodični učiteljici nameravajo preskrbeti boljše mesto, ter ju tako rešiti iz tega „zakletega“ kraja. Ali ni to „blaga“ ideja teh modrih glav? Nadalje nameravajo tudi gospodu županu odvzeti njegov težki jarem ter ga zadeti na svoje rame. Pri tem zborovanju niso pozabili tudi cerkniške sodnije, kateri bodo na tudi jako moder način skušali zmanjšati nje preobilni posel. Poslali bodo namreč petnajst mož tjadoli, kateri bodo zabranili ondodni sodnji vsako zoper njih dobrega „gaspuda vloženo tožbo gor vzet“. Neki nevstrpneš („še mačko“) je hotel takoj v nedeljo začeti z izvrševanjem „blagega“ programa; a ker je njegovim tovarišem dišalo, kaj bi ga znalo doleteti, so ga siloma nazaj vlekli, kakor kako mlado, neumno tele, ko je hotel, kakor je sam rekel: „Vidovsko purgo revidirati“. — Pri vsem tem „blagem“ početju, pa so te

„brumne dušice“ tako skromne, da niti ne marajo, da bi tudi drugod izvedeli o njih preblagem početju. V to svrhu pošljejo v Ljubljano 40 mož, kateri bodo slavnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“ prepovedali natisniti vsak članek, ki bi jih hvalil o njih blagemu početju, posebno pa še o njih vodniku g. Lovšinu. — Ali ni to smešno in prav primerno baš sedaj za predpustni čas, kako daleč se dajo ti vidovski možički temu „konštumemu gospodu nafarbat“. Če pa misli ta „kunštini“ gospod, da bo tudi nas za nos vodil, se zelo moti. Če je še taka zverina, se ga ne bojimo.

— Kiparska dela Repiča in Zajca, katera hrani ljubljanski muzej, je umetniško društvo v Ljubljani zopet vrnilo in so kipi zopet v muzeju na ogled razstavljeni.

— Novomeški c. kr. državni sluge napravijo dne 16. februarja plesni venček v prostorih gostilne Jakšeta pri „Slonu“ v Novem mestu. Začetek ob 7. uri zvečer. Ustopnina je prosta. Prostovoljni doneski v korist tukašnji dijaški kuhinji se hvaležno prejemajo. Maske naj se blagovoljno legitimirajo. Godbo na lok preskrbi tukašnja mestna in mnsčanske garde godba pod vodstvom gosp. kapelnika Emeršiča. Vabilo velja za vstopnico.

— Slovensko akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju priredi dne 12. t. m. „Tavčarjev večer“ na čast svojemu novozvoljenemu častnemu članu in dalje vsem slovenskim narodno naprednim gg. drž. poslancem. Lokal: K. „Resource“ I. Reichsrathsstrasse. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli.

— Na semenj dne 8. februarja je bilo prignanih 697 konj in volov, 125 krav in 60 telet skupaj 882 glav. Z voli je bila kupčija tako živahna, da še malokrat tako, prišli so navadni kupci (židje) z Morave in iz drugih krajev in so skoraj vse kupili in dobro plačali. Tudi krave s teleti so se dobro prodajale; s konji se je srednje barantalo.

— Pečenko je ukradel neki deček iz kuhinje v Bizjakovi gostilni v Bohoričevih ulicah. Bil je zasačen, ko jo je hotel odnesti.

— Prijet tat. Mestna policija je prijela včeraj na južnem kolodvoru Ivana Božna iz Srednje vasi pri Bohinju, katerega deželno sodišče že dlje časa išče.

— Najdene stvari. V Kolodvorskih ulicah je našel neki delavec zlato verižico.

Književnost.

— Slovenska stenografija. Priredil Fr. Novak, c. kr. gimn. profesor. Prvi del. Korespondenčno pismo. — Avtografiral gimn. prof. J. Mach, učitelj stenografije in urednik „Těsnopisných Zábav v Kraljevem dvoru. Litografiral J. Farský, „uměl. ústav polygraf.“ v Pragi. — Cena nevezani knjigi 3 K. V Ljubljani. Založil Fr. Novak. — Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. 1900 Prof. Fr. Novak, že več let tudi praktičen učitelj stenografije, izdal je s to svojo lepo knjigo zrel sad izrednega, večletnega velikega truda, mnogih poskusov ter globokega znanja našega jezika in stenografije. Novakova „Slovenska stenografija“ je velepremišljeno znanstveno delo, ki bo nedvomno izpolnilo veliko vrzel v bormem številu naših učnih knjig srednjih šol ter bo dobrodošlo vsakomur, ki se količkaj zanima za slovenski tesnopis. Pomeni smemo biti na to krasno in temeljito knjigo, saj nimajo jednake niti večji bratski slovenski narodi. Slovenska stenografija je postala živa potreba. Po raznih zbornicah, pisarnah, kontvarjih, šolah in uradih je znanje sloven. stenografije nujno treba. To kažejo razni stenografski krožki po mestih in trgih, kjer se uče domačega tesnopisa po dokaj negotovih principih. Z Novakovo knjigo pa je sistem utemeljen in fiksiran, učenje bo poslej lažje in hitrejše, in uspeh večji in mnogostranejši. Zato te elegantno, čisto in vzorno pravilno tiskano knjigo prav posebno toplo pozdravljamo in priporočamo. Dobiva se po vseh knjigarnah v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ljutomer 11. februarja. Slava hrvatsko-slovenskemu klubu. Živela dr. Ploj in Robič. Ljutomerski rodoljubi.

Dunaj 11. februarja. Poročilo nemških listov, da vitez Berks ni izstopil iz „Slovanskega centruma“, je v te liste spravil dr. Šusteršič sam, kakor je razvidno iz „N. Fr. Pr.“ Nasproti temu treba konstatirati, da je poslanec vitez Berks v soboto Vašem dopisniku sam osebno izročil pismeno naznailo, da je iz „Slov. centruma“ izstopil in ga pooblastil, da to razglasi.

Dunaj 11. februarja. Pri prezidentu Vetterju so se danes zbrali poslanci Kaizl, Pacak, Stransky in Schwarzenberg na razgovor glede čitanja nemških interpelacij. Čehi zahtevajo brezpogojno, da se ohrani sedanja praksa, sicer bodo izvajali najkrajše konsekvence.

Dunaj 11. februarja. Cesar je danes sprejel predsedstvo poslanske zbornice v avdijenci. Cesar je rekel, da ga jako veseli, da se je volitev predsednika izvršila tako hitro in skoro soglasno ter dostavil, da upa vsled tega na zboljšanje parlamentarnih razmer.

Dunaj 11. februarja. Razkralj Milan umira. Ob pol 1. uri izdani bulletin pravi, da je Milan v agoniji, in da utegne samo še nekaj ur živeti. Zjutraj je Milan rekel dvornemu svetniku Neusserju: „Vem, da bom sedaj umrl, a žalostno je, umreti v starosti 47 let“. Milan je pisal tudi kralju Aleksandru, ki je brzojavno odgovoril. Danes zjutraj je došel poseben odposlanec kralja Aleksandra, zvečer pa pride kralj sam, dasi očeta bržčas ne bo več živega. Tudi kraljica Natalija se je brzojavno obvestila, da umira Milan, a Natalija ni dala nobenega odgovora.

Poslano.*)

Gosp. Jakobu Vidmarju, vulgo Mlakarju, posestniku na Karolinski zemlji.

Vi ste raznesli vest, da sem jaz kriv, da ste morali nastopiti Vam prisojeno kazen. Vi ste trdili in trdite odločno, da sem Vas šel ovađatit na Žabjek, kjer sem izjavil, da je Vaša bolezen le namišljena ter lahko nastopite kazen i. t. d.

Vi trdite, da so se gospodje krog sodišča sami začudili, češ: „Kaj tacega učitelja imate na Barji?“

Ker sem se čutil glede te govorice popolnem nedolžnega, obrnil sem se osebno do hišnega nadzornika na Žabjeku in do mestnega policijskega urada, da izvem, kako je mogla tako bedasta govorica nastati, kajti — da bi bili Vi, ki sem Vas imel vedno za poštenjaka, lagali — tega nisem mogel vrjeti.

A zvedeti nisem mogel ničesar. Reklo se mi je, da se mi pokaže zapisnik le pri sodišču.

Iskal sem si nato pravniškega sveta, a dobil odgovor, da Vas niti tožiti ne morem, ker bi to ne bilo protikazensko dejanje, če bi bil jaz ovađil Vas — temveč, da bi to bila še celo moja dolžnost. No, jaz sem drugačini misli ter menim, da bi bilo tako denunciranje nečastno — grdo. Zato mi ni vse eno, ako me Vi na ta način obrekujete!

Jaz nisem storil v Vaši zadevi ne pismeno, in ne ustmeno pri kakih uradni osebi, še manj pri kakem policijskem uradu, najmanjšega koraka.

Da pa se stvar med nama razjasni, ste li lagali Vi, ali je bilo sodišče mistificirano, zato Vam kličem: Vi ste lagali ko ste govorili, da sem Vas jaz ovađil!

Do tožbe mora priti! Sodišče bo že predložilo protokole in tako se tudi dokaže, ali sem res jaz Vas ovađil ali pa ste lagali Vi! Z Bogom!

Na Barji, 9. februarja 1901.

Fran Črnegoj, nadučitelj.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Pozor!

Danes, dné 11. februarja t. l., ob pol devetih zvečer sestane v „Narodnem domu“. Lokal — druga soba na desni strani.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za Prešernov spomenik nabrala danes
dne 11. februarja v kavarni „pri Cvajcarju“ v
Narodnem domu maska „italijanski ribič“ v
veseli družbi „krokarjev“ 10 K 1 vin., (katere so
darovali 2 K gg. P. in S. F., 1 K gg. P. M.,
neimenovan in nabiralci). — Živeli!

Ustna voda Dentol

z novim antiseptikom.

15 kapljic na kozarec vode. Cena 1 K.

Dobiva se pri (18-11)

zobozdravniku dr. R. Frlanu.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 71. Dr. pr. 1080.

Opera.

V torek, dne 12. februarja 1901.

Prikrat v sezoni:

Lohengrin.

Velika romantična opera v 3 dejanjih, besede in
glasbo zložil Rikard Wagner. Poslovenil M. Markič.
Kapelnik g. Hil. Benisek. Režiser g. J. Noll.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Zasedel ob 7 1/2 uri. — Konec po 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pob. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnji predstavi bodeta v soboto in na pustni
torek, dne 16. in 19. t. m. obakrat na novo študi-
rirana in vprizorjena igra s petjem: „Lumpacij
Vagabund“.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 1. februarja: Lenart Lotrič, hlapec,
49 let, srčna hiba. — Josip Pečar, gostač, 70 let,
naduha.

Dne 2. februarja: Marija Repič, kajzarjeva
žena, 52 let, jetika.

Dne 3. februarja: Katar Švigelj, monter-
jeva žena, 70 let, ostarelost.

Dne 4. februarja: Ivan Handler, posestnik,
45 let, prisad.

Dne 5. februarja: Marija Žimic, dninarica,
58 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 206-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Februar	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavine v 24 urah
9.	9. zvečer	739.9	- 2.2	brezvetr.	megla	0.0 mm.
10.	7. zjutraj 2. popol.	741.0 740.0	- 6.9 - 0.9	sr.vzsvzh. sl. sever	megla jasno	0.0 mm.
11.	9. zvečer 2. popol.	739.7 736.0	- 7.4 - 2.1	sl. zahod sl. jzhod	skoro jas. oblačno	0.0 mm.

Srednja temperatura sobote in nedelje 0.3°
in -5.1°, normale: -0.8° in -0.7°.

Dunajska borza

dne 11. februarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.50
Skupni državni dolg v srebru	98.40
Avstrijska zlata renta	118.10
Avstrijska krona renta 4%	98.20
Ogrska zlata renta 4%	118.25
Ogrska krona renta 4%	93.70
Avstro-ogrsko bančne delnice	1688.-
Kreditne delnice	672.50
London vista	240.65
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.82 1/2
20 mark	23.51
20 frankov	19.12
Italijanski bankovci	90.30
C. kr. cekini	11.31

Ljubljanska kreditna banka

Laibacher Creditbank

v Špitalskih ulicah št. 2

menjalnica v pritličju

sprejema vloge na hranilne knji-
žice ter iste obrestuje po 4% od dne
vloge do dne dviga.

2% rentni davek od teh hranilnih
vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

izplača tudi večje svote brez od-
povedi. (11-34)

Zunanjim vlagateljem

so na željo poštno hranilnične položnice na
razpolago v svrhu poštne proste
vpošiljatelj zneskov.

Bogu vsemogočnemu je dopadlo, na-
šega iskreno ljubljenega brata, strica in
svaka

Ivana Jeretina

posestnika

načelnika okrajno-cestnega odbora v Litiji
in lastnika silega zaslužnega križca

po dolgi in mučni bolezni, previdnega
s sv. sakramenti za umirajočega, dne 9. fe-
bruarja ob 1/2 7. uri zvečer, v 54. letu
svoje dobe, na oni boljši svet poklicati.

Truplo pokojnikovo se bode v hiši
žalosti v Gradcu dne 11. februarja ob
1. uri popoldne blagoslovilo in potem
na pokopališču v Včah položilo k več-
nemu počitku.

Svete zadušne maše darovale se bodo
v Litiji in v Včah.

Dragi pokojnik bode priporočen po-
božnemu spominu.

Gradec, dne 9. februarja 1901.

(316) Žalujoči ostali.

Potrjim srcem naznanjamo vsem
sorodnikom prijateljem in znancem ža-
lostno vest, da je naša iskreno ljubljen
soproga, osiroma sestra, gospa

Alojzija Belle roj. Kette

posestnica

danes ob polu 1. uri ponoči, po dolgi in
mučni bolezni, previdna s sv. sakra-
menti za umirajočega, mirno v Gospodu
zaspala.

Pogreb drage ranjce bode v torek
12. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše ža-
losti na pokopališču.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v
župni cerkvi na Uncu.

Blag ji bodi spomin!

Unec pri Rakeku, 10. februarja 1901.

August Belle, posestnik, soprog. —
Albert Kette, ingénieur, brat. —
Ivana Milnar, Matilda Eller,
(300) sestri.

Prosi se tihega sožalja!

Gostilna in prodajalna

z opravo vred (297-2)

odda se v najem takoj v veliki vasi
1 uro od Ljubljane.

Kje, pove upravištvo „Slov. Naroda“.

Dr. Friderika Lengiel - a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski
sok, kateri teče iz breze,
ako se navrti njeno
debelo, je od pamtveka
znan kot najzdravnejše
leptilo; ako se pa ta
sok, po predpisu izu-
mitelja pripravi kemi-
nim potam kot balzam,
zadobi pa čudovit uč-
nek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali
drugi deli polti ločijo se že drugi dan ne-
znatne luske od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale
gube in kozarce pike ter mu daje mladostno
barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in
čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žilavost,
ogerce, nosno rdečico, zajede in druge ne-
snažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred gl. 1.50. (112-3)

Dr. Friderika Lengiel - a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejše milo, za
kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 80 kr.
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna
naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Zahtevajte le pristni Cvekov „brinovec“.

0 domovinski pravici

prošnje

izdeluje in pojasnila daje

Josip Perhauc

kono. privatna pisarna

Dunajska cesta št. 6, I. nadstropje

v g. Šebrevi hiši. (271-2)

(12-33)

Hajd' na beli vrh planine,
Kjer solnce žarek sneg topi!
Tu gor' mi vsaka bol premine,
Vesolja srce prekipe,
In vriskam, da od skal odmeva:

„Pozdravljena, prelepa zemlja!
Pozdravljen, krog sneženih glav!
Napijam Vam, kar najbolj pravo
Za grlo, tek in za prebavo
Očeta Kluverja „Triglav“!“

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. februarja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee,
Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc; čez Am-
stetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzens-
feste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Ino-
most; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
popoldne osonni vlak v Trbiž Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc,
Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc,
Budejovice, Plzen Marijine v. Heb, Franzove v. are,
Karlove v. are, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Fran-
zensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7.
uri 17 m zjutraj osonni vlak v Novo mesto, Straža-
Toplice, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m popoldne osonni
vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob
6. uri 55 m zvečer osonni vlak v Novo mesto, Kočevje.
— Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob
3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Am-
stetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Sol-
nograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca,
Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m zjutraj
osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popold-
ne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Sol-
nograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bre-
gencia, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4.
uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna,
Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla,
— Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz No-
vega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m zjutraj
osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2.
uri 32 m popoldne osonni vlak iz Straže-Toplice,
Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer
osonni vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja.
— Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani
vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2 uri 5 m popo-
ldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano
drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m
zvečer, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m
zjutraj.

Brady-jeve
kapljice za želodec
(prej)
Marijacejske kapljice za želodec)
prirejene v lekarni „pri ogerskem kralju“
Karla Brady-ja na Dunaji, I., Fleisch-
markt 1.

v obse izkušeno in poznato zdravilo, ki
oživlja in okrepuje želodec, če je pre-
bava motena, in sploh pri želodčnih bo-
leznah.

Cena steklenici 40 novč.
Dvojna steklenica . . . 70 „

Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se
moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo.
Pazi naj se torej pri kupovanju na gorenjo
varstveno znamko s podpisom O. Brady, in
naj se zavrne vse kot nepristne, ako nimajo
te znamke in podpisa O. Brady.

Kapljice za želodec C. Brady-ja
(prej Marijacejske kapljice za želodec)
so shranjene v rdečih nagubanih škatljah in
imajo podobo sv. Matere Božje Marijacejske
(kot varstveno znamko). Pod to znamko mora
biti podpis C. Brady.

Deli so navedeni. (1739-15)
Kapljice za želodec se pristne dobivajo
v vseh lekarnah.

Zahvala.

Podpisane izrekam gospodu Franu
Krapež-u, lastniku „Narodne kavarne“,
in vsem tistim dobrodelnim gospodom svojo
iskreno zahvalo.

Ivan Hren

(313) gostilničar.

Lepa nemeblavana

mesečna soba

na Poljanski cesti št. 21
se odda takoj.

Razgled na ulico.

(312-1)

Fina kuharica

z izvrstnimi spričevali želi vstopiti k
majhni družini, najraje h kakemu staremu
gospodu za gospodinjo. Gre tudi na deželo.
Ponudbe pod „fina kuharica“ na upravi-
ništvo „Slov. Naroda.“ (315)

Šivalne stroje

priznana najboljšega izdelka
za rodbine in obrtnike
priporoča

IVAN JAX

zaloga šivalnih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

Ako se zahteva, pošljem cenike brezplačno in
poštne prosto. (2075-19)

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXI. (1901).

Izhaja po 4 1/2 pole obsežen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Otvoritev.

Jutri v torek in nasled-
nje dni

v mali sobani, v J. nadstropju Ton-
halle filharmoničnega društva

razstava skic, risarij,
akvarelov in oljnatih slik

Mihael Ruppe-ja

odprta vsak dan od 10. ure popoldne do
pol 5. ure popoldne.

Ustopenina 40 h, za člana filharmoničnega
društva 30 h. Katalogi se dobe pri bla-
gajni za 10 h. (310-2)

Ues čisti dobiček razstave je namenjen
podpornemu zakladu za potrebne učence
I. c. kr. višje gimnazije.

Naznanilo.

Spodaj podpisana si usojam vsem
častitim gospod uljudno naznaniti, da sem
se preselila

na Poljansko cesto št. 21

ter se tem potom najsrčneje zahvaljujem
za izkazano zaupanje priporočujoč se
nadalje.

Velespoštovanjem

Marija Altmann

babica.

(305-2)

Konrad Parlè

učitelj

Engelberta Parlè rojena Premer

poročena.

(314)

Metlika

Primostek

dne 11. februarja 1901.